

چشم انداز مطلوب گروه محصولات غلات در سال ۱۹۹۷

از نشریه Food Outlook

ترجمه: آذر نیکذات

اگر پیشبینی‌های جاری محقق شود، میزان برداشت غلات در سال ۱۹۹۷ تقریباً برابر با مقدار نیاز مصرفی در سال ۱۹۹۷ - ۹۸ خواهد شد و موجب می‌گردد تا این محصولات بیش از آنچه در نظر گرفته شده بود، ذخیره شود. با این حال امروزه مقدار ذخیره قابل استفاده فقط به ۱۶ درصد می‌رسد و در نتیجه پایینتر از سطح حداقل قرار دارد.

پافشاری برای تأمین مواد غذایی اضطراری در ۲۹ کشور دنیا، بویژه در آفریقا، مشکلات و فشار زیادی در منطقه دریاچه‌های بزرگ و در شاخ آفریقا به دلیل جنگهای داخلی، جابه‌جایی جمعیتی عظیم و کاهش تولیدات، وجود دارد. در آسیا، در جمهوری دمکراتیک کره، مشکل کمبود مواد غذایی دیده می‌شود. در کشورهای جامعه مستقل مشترک المنافع، وضعیت غذا بسیار نامطلوب شده است، بویژه در تاجیکستان که شرایط حاد سوء تغذیه به طور محسوسی افزایش می‌یابد.

آخرین پیشبینی فائو در اوایل سال ۱۹۹۷ پیرامون تولید غلات، در حدود ۱۸۸۷ میلیون

تن است. در ادامه روند رکورد تولید غلات در سال ۱۹۹۶ و با فرض اینکه شرایط تا زمان برداشت در سال دوم هم مساعد بماند، میزان تولید گندم ۵۸۳ میلیون تن و تولید غلات درشت ۹۲۶ میلیون تن برآورد شده است، در حالی که به طور یقین پیشبینی می شود، تولید برنج همانند دوره قبل بدون تغییر بماند و به حدود ۳۷۷ میلیون تن برسد.

نخستین برآورد فائو در مورد واردات غلات دنیا در سال ۱۹۹۷ - ۹۸ برابر ۱۹۷ میلیون تن است. میزان واردات غلات نسبت به سال قبل ۴ میلیون تن بیشتر برآورد شده است. به نظر می رسد بیشترین مقدار افزایش واردات مربوط به گندم باشد که تقریباً با ۳ درصد افزایش حدود ۹۳ میلیون تن پیشبینی شده است؛ در حالی که غلات درشت، افزایش کمتری را نشان می دهد.

قیمت صادراتی گندم، پس از عبور از یک نوسان موجی رو به افزایش که در پایان ماه آوریل به وجود آمد، دوباره به حالت قبل بازگشت.

اما چشم انداز تغییرات قیمت برای محصولات سال ۱۹۹۷ همچنان وجود دارد. میانگین قیمتها نسبت به سال قبل، تقریباً ۳۰ درصد پایینتر است. قیمت ذرت در هفته های اخیر به دلیل فقدان تقاضای واردات ۴۰ درصد پایینتر از سال قبل است. قیمت برنج در ماه مه بیشتر شده، در صورتی که قیمت سایر غلات نسبت به سال قبل کاهش یافته است.

رشد مصرف دانه های روغنی، نسبت به تولید سال ۱۹۹۶ - ۹۷ بیشتر شده است؛ پیشبینی می شود حجم ذخایر این محصولات کاهش یابد. پیامد ادامه چنین وضعیتی، قیمتها را در سطح بالا نگه خواهد داشت. پیشبینی می شود در اوایل سال ۱۹۹۷ - ۹۸ بهبودی که در سطح گسترده برای تولید دانه های روغنی صورت می گیرد، به ذخیره سازی دوباره این محصول منجر گردد.

برآورد فائو در زمینه تولید جهانی شکر در سال ۱۹۹۶ - ۹۷ بالغ بر ۱۲۲/۵ میلیون تن است، که به میزان ناچیزی نسبت به تولید رکورد شکر در سال ۱۹۹۵ - ۹۶ کمتر است. پیشبینی می شود که مقدار مصرف هم حدود ۲ درصد افزایش یابد و به ۱۲۰/۶ میلیون تن برسد و بر این اساس مجدداً احتمال مازاد تولید شکر در سال ۱۹۹۶ - ۹۷ وجود خواهد داشت. انتظار می رود، این جریان همراه با ذخایر نسبتاً بالا، در آینده نه چندان دور، در مقایسه با میزان مصرف موجب

پایین نگه داشتن قیمت شود.

برآورد تولید، واردات و صادرات غلات در سال ۱۹۹۷-۹۸

آخرین برآورد تولید غلات جهان در سال ۱۹۹۷، برابر ۱۸۸۷ میلیون تن، برنج سفید پاک شده را هم در بر می گیرد که حدود یک درصد نسبت به سال قبل کمتر است. تولید گندم برابر ۵۸۳ میلیون تن برآورد شده است که نسبت به سال قبل کاهش دارد. پیشبینی تولید گندم در اکثر مناطق آسیا، اروپا و کشورهای جامعه مستقل مشترک المنافع (CIS) افزایش نشان می دهد، لیکن در آمریکای شمالی و جنوبی و شمال آفریقا و همین طور در استرالیا پس از یک اندازه گیری عمومی از محصول سال گذشته، اندکی خطا مشاهده می شود.

در مورد تولید غلات درشت، پیشبینی فائو برابر ۹۲۶ میلیون تن در سال ۱۹۹۷ است که حدود ۲ درصد نسبت به سال ۱۹۹۶ بیشتر است. به نظر می رسد بیشترین افزایش مربوط به آمریکای شمالی و کشورهای جامعه مستقل مشترک المنافع باشد که می تواند کاهش تولید سال قبل را جبران کند. برآورد فائو در مورد تولید برنج در سال ۱۹۹۷، بالغ بر ۵۶۲ میلیون تن (برابر ۳۷۷ میلیون تن برنج پاک شده) است که نزدیک به رکورد تولید در سال قبل (معادل ۵۶۳ میلیون تن) است.

اولین پیشبینی فائو در مورد واردات غلات جهان در سال ۱۹۹۷-۹۸، برابر ۱۹۷ میلیون تن می باشد که ۴ میلیون تن از برآورد سال قبل بیشتر است. به نظر می رسد افزایش عمده واردات غلات به گندم اختصاص یابد که پیشبینی می شود با ۴ درصد افزایش به ۹۳ میلیون تن برسد. بیشترین تقاضا برای واردات گندم از جانب کشورهای آسیایی و آفریقای شمالی خواهد بود، در حالی که کمترین تقاضای واردات از جانب کشورهای جامعه مستقل مشترک المنافع و اروپاست.

با توجه به حجم صادرات گندم در سال ۱۹۹۷-۹۸، میزان فروش کشورهای استرالیا و آرژانتین، نسبت به سال ۱۹۹۶-۹۷ کاهش می یابد، در حالی که محموله های صادراتی به وسیله

کشتی در کانادا و ایالات متحد و برخی از کشورهای اروپای شرقی، افزایش خواهد یافت. در مورد واردات غلات درشت در سال ۱۹۹۷ - ۹۸ پیشبینی می شود نسبت به سال قبل کمی افزایش داشته باشد و به حدود ۸۶ میلیون تن برسد. احتمال نمی رود که کشورهای جامعه مستقل مشترک المنافع، واردات زیادی داشته باشند و در آسیا نیز فقط افزایش اندکی برای واردات غلات دانه درشت دیده می شود. در مجموع چنین به نظر می رسد که رشد تقاضای مواد غذایی در چند کشور فوق روندی نزولی دارد و چشم انداز تولیدات محلی و منطقه ای رو به افزایش است.

در نتیجه عدم افزایش عمده در تقاضای واردات غلات درشت، میزان صادرات تمامی کشورهای صادرکننده تقریباً کاهش می یابد و یا در همان سطح سال جاری باقی خواهد ماند. اکنون بسیار زود است که در مورد وضعیت تجارت برنج در سال ۱۹۹۸ برآوردی صورت گیرد، اما فائو پیشبینی می کند که محموله های ارسالی برنج به وسیله کشتی همچنان مانند سال قبل برابر ۱۸ میلیون تن باشد. تازه ترین آمار و اطلاعات مربوط به میزان تولید، بر حسب قاره ها و مناطق عمده تولید جهان و همین طور حجم واردات و صادرات انواع غلات، شامل گندم، غلات دانه درشت و برنج که از نشریه "Food outlook" استخراج شده در جدولهای پیوست جمع آوری شده است.

۱. مناطق تولیدکننده و صادرکننده و واردکننده غلات در ماههای (ژوئن و ژوئیه)

واحد: میلیون تن

نام کشورها	تولید			صادرات		واردات
	۱۹۹۵	۱۹۹۶	۱۹۹۷	۱۹۹۵	۱۹۹۶	۱۹۹۵
آسیا	۹۳۱/۸	۹۵۶/۳	۹۶۰/۷	۱۹/۹	۱۹/۱	۱۱۰
اروپا	۲۷۴/۱	۲۹۱/۱	۲۹۴/۳	۲۵/۳	۲۷/۴	۱۳
آمریکای شمالی	۳۲۶/۳	۳۹۶/۹	۴۰۲/۱	۱۲۳/۵	۱۰۴/۲	۶/۸
استرالیا	۲۸/۲	۳۴/۶	۲۸/۱	۱۶/۴	۲۱/۶	۱
آمریکای جنوبی	۹۰/۹	۹۳/۸	۱۰۰/۸	۱۲/۴	۱۸/۸	۱۷/۴
آفریقا	۹۸/۹	۱۲۶/۱	۱۱۶	۲/۷	۴/۴	۲۸

۲. کشورهای عمده تولید کننده و صادرکننده غلات در ماههای (ژوئن و ژوئیه)
واحد: میلیون تن

واردات		صادرات		تولید			نام کشورها
۱۹۹۶-۱۹۹۷ پیشینی	۱۹۹۵-۹۶	۱۹۹۶-۱۹۹۷ پیشینی	۱۹۹۵-۹۶	۱۹۹۷ برآورد	۱۹۹۶ پیشینی	۱۹۹۵	
۱۲/۹	۲۶/۹	۱/۵	۰/۴	۴۴۰/۳	۴۳۷/۸	۴۱۸/۶	چین
۱/۹	۰/۳	۲/۹	۵/۱	۲۱۷/۷	۲۱۶/۶	۲۱۴/۹	هندوستان
۶/۸	۰/۶	۲۲/۵	۲۰/۹	۵۴/۶	۵۹/۲	۴۹/۳	کانادا
۶/۸	۰/۶	۸۱/۷	۱۰۲/۶	۳۴۷/۵	۲۳۷/۷	۲۷۶/۹	ایالات متحد
-	-	۱۷/۲	۱۱	۳۳	۳۰/۲	۲۴	آرژانتین
۷/۶	۷/۱	-	-	۴۹/۸	۴۶/۲	۴۹/۶	برزیل
۴/۷	۷/۷	۲۴/۳	۱۶/۷	۲۰۲/۶	۲۰۷/۹	۱۸۰/۱	بازار مشترک (EC)

۳. تولید انواع غلات در مناطق مختلف جهان تا ماه مه ۱۹۹۷
واحد: میلیون تن

برنج			غلات درشت (جو، چودوسر، ذرت، سرفوم)			گندم			مناطق
۱۹۹۷ برآورد	۱۹۹۶ پیشینی	۱۹۹۵	۱۹۹۷ برآورد	۱۹۹۶ پیشینی	۱۹۹۵	۱۹۹۷ برآورد	۱۹۹۶ پیشینی	۱۹۹۵	
۵۱۴/۳	۵۱۳/۷	۵۰۱/۹	۲۱۵/۸	۲۱۴	۲۰۳/۵	۲۳۰/۷	۲۲۸/۷	۲۲۶/۴	آسیا
۲/۶	۲/۹	۲/۳	۱۵۹	۱۶۰	۱۴۷/۱	۱۳۲/۶	۱۲۸/۲	۱۲۴/۸	اروپا
۷/۴	۷/۸	۷/۹	۳۰۶/۴	۲۹۶/۵	۲۳۳/۹	۸۸/۳	۹۲/۶	۸۴/۴	آمریکای شمالی
۱/۵	۱	۱/۱	۹/۱	۱۰/۲	۹/۸	۱۷/۵	۲۳/۵	۱۷/۳	استرالیا
۱۸/۱	۱۸/۱	۱۹/۱	۶۳/۷	۵۴/۱	۵۸/۸	۱۹/۱	۲۱/۶	۱۳	آمریکای جنوبی
۱۵/۱	۱۶	۱۴/۵	۸۳/۱	۸۷/۳	۷۰/۶	۱۷/۹	۲۲/۷	۱۳/۷	آفریقا

۴. کشورهای عمده تولید کننده غلات تا ماه مه ۱۹۹۷

واحد: میلیون تن

نام کشورها	گندم			غلات درشت (جو، جودوسر، ذرت، سرفوم)			برنج		
	۱۹۹۵	۱۹۹۶	۱۹۹۷	۱۹۹۵	۱۹۹۶	۱۹۹۷	۱۹۹۵	۱۹۹۶	۱۹۹۷
چین	۱۰۲/۲	۱۰۹	۱۱۰	۱۲۹/۱	۱۳۷	۱۳۸/۳	۱۸۷/۳	۱۹۱/۷	۱۹۲
هندوستان	۶۵/۸	۶۲/۶	۶۴/۷	۲۹/۵	۳۳/۱	۳۱/۵	۱۱۹/۶	۱۲۰/۹	۱۲۱/۵
کانادا	۲۵	۳۰/۵	۲۶/۸	۲۴/۳	۲۸/۷	۲۷/۸	-	-	-
ایالات متحد	۵۹/۴	۶۲/۱	۶۱/۵	۲۰۹/۶	۲۶۷/۸	۲۷۸/۶	۷/۹	۷/۸	۷/۴
آرژانتین	۹/۲	۱۵/۸	۱۴	۱۳/۸	۱۳/۴	۱۷/۹	۰/۹	۱	۱/۲
برزیل	۱/۵	۲/۳	۲/۵	۳۶/۸	۳۲/۸	۳۷/۶	۱۱/۲	۱۰/۲	۹/۷
بازار مشترک (EC)	۸۷/۶	۹۹/۸	۹۷	۹۰/۳	۱۰۵/۳	۱۰۳	۲/۲	۲/۸	۲/۵

۵. مناطق صادر کننده غلات جهان در ماههای ژوئن و ژوئیه

واحد: میلیون تن

مناطق	گندم			غلات درشت (جو، جودوسر، ذرت، سرفوم)			برنج	
	۱۹۹۵-۹۶	۱۹۹۶-۹۷	۱۹۹۷-۹۸	۱۹۹۵-۹۶	۱۹۹۶-۹۷	۱۹۹۷-۹۸	۱۹۹۵-۹۶	۱۹۹۶-۹۷
آسیا	۳/۷	۳/۳	۲/۳	۱/۸	۲/۶	۳/۵	۱۴/۴	۱۳/۱
اروپا	۱۸/۵	۱۷/۳	۱۸/۴	۶/۶	۹/۹	۹/۶	۰/۲	۰/۲
آمریکای شمالی	۵۰/۸	۴۳/۵	۴۷/۵	۷۰	۵۸/۳	۵۷/۵	۲/۶	۲/۴
استرالیا	۱۲/۱	۱۷	۱۴/۵	۳/۷	۴	۳/۶	۰/۶	۰/۷
آمریکای جنوبی	۴/۴	۱۰/۴	۸/۶	۶/۶	۷	۸/۲	۱/۴	۱/۴
آفریقا	۰/۱	۰/۲	۰/۲	۲/۲	۳/۸	۲/۵	۰/۳	۰/۳

۶. کشورهای صادر کننده غلات در ماههای ژوئن و ژوئیه
واحد: میلیون تن

مناطق	گندم			غلات درشت (جو، چودوسر، ذرت، سرقوم)			برنج
	۹۶-۱۹۹۵	۹۷-۱۹۹۶	۹۸-۱۹۹۷	۹۶-۱۹۹۵	۹۷-۱۹۹۶	۹۸-۱۹۹۷	
هندوستان	۱/۵	۰/۶	۰/۱	-	-	-	۲/۳
کانادا	۱۷/۲	۱۷	۲۰	۳/۶	۵/۵	۵/۵	-
ایالات متحد	۳۳/۶	۲۶/۵	۲۷/۵	۶۶/۴	۵۲/۸	۵۲	۲/۴
آرژانتین	۴/۳	۱۰/۳	۸/۵	۶/۲	۶/۵	۷/۷	۰/۴
بازار مشترک (EC)	۱۲/۲	۱۶	۱۶	۴/۳	۸/۱	۷/۷	۰/۲

۷. واردات انواع غلات بر حسب مناطق مختلف جهان در ماههای (ژوئن و ژوئیه)
واحد: میلیون تن

مناطق	گندم			غلات درشت (جو، چودوسر، ذرت، سرقوم)			برنج
	۹۶-۱۹۹۵	۹۷-۱۹۹۶	۹۸-۱۹۹۷	۹۶-۱۹۹۵	۹۷-۱۹۹۶	۹۸-۱۹۹۷	
آسیا	۳۷/۸	۴۶/۴	۴۸/۹	۵۷/۷	۵۵	۵۵/۷	۸/۶
اروپا	۵/۴	۶/۴	۵/۴	۶/۵	۵/۶	۵/۴	۱
آمریکای شمالی	۱/۸	۲/۶	۲/۶	۲/۷	۳/۷	۳/۲	۰/۶
استرالیا	۰/۴	۰/۵	۰/۵	۰/۳	۰/۲	۰/۳	۰/۳
آمریکای جنوبی	۱۰/۳	۱۰/۴	۱۰/۶	۴/۹	۵	۵	۲
آفریقا	۱۹/۷	۱۶/۷	۱۸/۷	۸/۹	۷/۵	۷/۵	۳/۹

۸. کشورهای عمده وارد کننده گندم در ماههای ژوئن و ژوئیه
واحد: میلیون تن

نام کشورها	۹۶-۱۹۹۵	۹۷-۱۹۹۶ پیشینی	۹۸-۱۹۹۷ برآورد
چین	۱۴/۳	۵	۷
اندونزی	۳/۸	۴	۴/۲
جمهوری اسلامی ایران	۴/۳	۴/۵	۴/۵
ژاپن	۵/۷	۶	۶/۸
جمهوری کره	۲/۵	۳/۸	۳/۳
الجزایر	۲/۷	۳	۳/۸
مصر	۶/۳	۶/۳	۶/۲
مراکش	۲/۹	۱	۱/۸
برزیل	۵/۷	۵/۵	۵/۵
بازار مشترک (EC)	۲/۶	۱/۸	۲

۹. کشورهای عمده وارد کننده غلات درشت در ماههای ژوئن و ژوئیه
واحد: میلیون تن

نام کشورها	۹۶-۱۹۹۵	۹۷-۱۹۹۶ پیشینی	۹۸-۱۹۹۷ برآورد
چین	۱۱/۸	۷/۳	۶/۸
ژاپن	۲۰/۶	۰/۶	۲۰/۸
جمهوری کره	۱۰/۵	۹/۷	۱۰
عربستان سعودی	۴/۵	۶/۵	۶/۶
مصر	۲/۴	۲/۷	۲/۷
مکزیک	۷/۸	۶/۳	۶/۴
بازار مشترک (EC)	۴/۴	۲/۳	۲/۲